ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಇವೊತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಸದನ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಉತ್ತರಿಸುವಂತೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಇನ್ನೂ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ, ಒಂದು ಗಂಟೆ, ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದಾದರೆ ನನ್ನದೇನೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ : ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಪುನಃ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕುರಿತಾದ ಚರ್ಚೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಿನ್ನೆಯೇ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಉತ್ತರ ನೀಡಲಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರವೆಂದು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೇ ಪುನರಾವರ್ತಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಏನು ಮಾಡೋಣ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ : ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೂ ಎರಡು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಯೋಗೀಶ್‌ಭಟ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ 11.00 ಗಂಟೆವರೆಗೆ ಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ? ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಇನ್ನು ಎರಡು, ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಇಡೀ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿದರೆ ನನ್ನದೇನೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ರೀತ್ಯ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಂದ ಉತ್ತರ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ.....

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜನಗರ) : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಈ ಮನೆಯ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ, ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಇರಬಹುದು. 1967 ರಿಂದ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಸದನದ ಗೌರವ, ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನವೂ ನಾನು ಗೈರುಹಾಜರಾಗಿಲ್ಲ. ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯ ಬೇಕೆನ್ನುವಂಥ ವಿಚಾರ ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತಾವು ನನಗೆ ವಂಚಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮ ಪೀಠದ ಹತ್ತರ ಬಂದು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಧರಣಿ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠದತ್ತ ಧಾವಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಧರಣಿ ಹೂಡಿದರು. ಆದೇ ರೀತಿ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವೈಜನಾಥ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರೂ ಸಹ ಸದನದ ಬಾವಿಗಿಳಿದು ಧರಣಿ ಹೂಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು)

ಡಾ॥ ವೀರ ಬಸವಂತರೆಡ್ಡಿ ಮುದ್ನಾಳ್ (ಯಾದ್‌ಗಿರಿ) : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಿನ್ನೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಸದನದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ ! ಮಾನತಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾವು ನಿನ್ನೆ ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದ ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೆ ಕಾದು ಕುಳಿತಿದ್ದೆವು. ನಿನ್ನೆ ಸದನ ಖಾಲಿ ಇದ್ದರೂ ನಾವು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಸದನ ಖಾಲಿ ಇದ್ದರೆ ನೀವು (ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್) ಮಾತನಾಡುವಂತಿಲ್ಲ ! ಮಾತನಾಡಲು ನಿಮಗೆ ಸದನ ತುಂಬಿರಬೇಕೆಂದರೆ, ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನೆ ತಾವು ಅವರಿಗೆ (ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರಿಗೆ) ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

(ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವೈಜನಾಥ್ ಪಾಟೀಲರು ಸದನದ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ವೈಜನಾಥ ಪಾಟೀಲರೆ, ತಾವು ತಮ್ಮ ಆಸನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಕುಳತುಕೊಳ್ಳಿ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ನೀಡಿದ ಬಳಿಕ ತಾವು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವಾದರೂ ಕೇಬಹುದು. ನಿಯಮಗಳ ರೀತ್ಯ ನಾವು ಸದನದ ಕಲಾಪವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನೆ ಕಲಾಪ ರಾತ್ರಿ 11.30 ಗಂಟೆವರೆಗೂ ಜರುಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಉತ್ತರ ನೀಡಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ, ತಾವು ತಮ್ಮ ಆಸನದತ್ತ ತೆರಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಸಿ. ಪಾಟೀಲ್ (ಹಿರೇಕೆರೂರು) : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಹಿಂದಿನ ಬೆಂಚ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನೂ ತಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವೊತ್ತಿನ '*Times of India*' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೇಖನ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ "ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಬಂಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ" ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆ ಹೀಗಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದರೆ, ಸನ್ಮಾನ್ಯರಾದ ತಾವು ಹಿಂದಿನ ಬೆಂಚ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಕ್ಷ್ಯ ವಹಿಸಿದರೆ, ಯಾವುದೇ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ಬೆಂಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಕೊನೆಯ ಬೆಂಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಆಸಕ್ತಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ, ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಟಿ.ವಿ. ಯಾಲ್ಲಾದರೂ ನೋಡಬಹುದೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಬೆಂಚ್‌ನಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಸದನದಿಂದ ಹೊರ ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಹಿಂದಿನ ಬೆಂಚ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸಂವಿಧಾನದ 371ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವ ಕುರಿತಂತೆ ತಂದಿರುವ ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಲು ದಯವಿಟ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

(ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠದ ಬಳಿ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಗೌಡ (ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು) : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಸದನದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ವೈಜನಾಥ ಪಾಟೀಲರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತರ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು : ಇನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

(ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವೈಜನಾಥ ಪಾಟೀಲರು ಸದನದ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ನೀವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸದನದ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ತಾವೇ ಹೀಗೆ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ್ ಖಂಡ್ರೆ : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸಂವಿಧಾನದ 371ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವ ಕುರಿತಂತೆ ತಂದಿರುವ ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಈಗ ಸದನದಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರಿ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರೆಸಲು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ ಕಳೆದ 45 ದಿವಸಗಳಿಂದ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರೈತರು ಹಗಲು– ರಾತ್ರಿ ಧರಣಿ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ, ದಯಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ವೈಜನಾಥ ಪಾಟೀಲರೆ, ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವೂ–ನೀವೂ ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಬನ್ನಿ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರಿಸಿದ ನಂತರ ನೀವು ಕೇಳಿ. ಅವರು ನೀಡಿದ ಉತ್ತರ ತಮಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ತಾವು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೇಳಿ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈಗ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮಾನ್ಯ ವೈಜನಾಥ ಪಾಟೀಲರೆ, ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಕೇಳಬೇಕು. ಈಗ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ಕರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಈಗ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಮುಗಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ನಿಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಾದ ನಂತರ, ಸಂವಿಧಾನದ 371ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವ ಕುರಿತಂತೆ ತಂದಿರುವ ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಸದನವನ್ನು ಮುಂದೂಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ (ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು) : ವೈಜನಾಥ ಪಾಟೀಲರೆ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಿಮಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಲ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟ ತಕ್ಷಣ ಸಂವಿಧಾನದ 371ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವ ಕುರಿತಂತೆ ತಂದಿರುವ ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರಿಸಿದ ನಂತರ ತಮಗೆ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ, ಈಗ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಂತೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಆಸನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಹೆಗಡೆ ಕಾಗೇರಿ : ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು 100 ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಕರೆದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ, 8–10 ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಅಧಿವೇಶನ ಕರೆಯುವುದು ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವುದು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸದಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು) : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಇನ್ನಿತರ ಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕರೂ, ಆ ಕಡೆ ಮತ್ತು ಈ ಕಡೆ ಇರುವ .....

(ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠದ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು)

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ : ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರೆ, ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವವಿದೆ. ವೈಜನಾಥ್ ಪಾಟೀಲರ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಇದೆ. ನಿನ್ನೆ ನೀವು ಸದನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿದೆ. ನಾಳೆ ಉತ್ತರ ಇದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ, ಈ ಕುರಿತಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ನೀಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇವ್ವೊತ್ತು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ತಮಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿನ್ನೆಯೂ ಕೂಡ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, 'ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಎದ್ದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಾನು ಈ ಕುರಿತಾದ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದ ಬಳಿಕವೂ ತಾವು ಕೇಳುವ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟ ವಿಚಾರ, ನನಗೇನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇನು ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಗೌಡ (ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು) : ಇವರಿಬ್ಬರೂ (ವೈಜನಾಥ ಪಾಟೀಲ್ ಮತ್ತು ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್) ಕೂಡ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು, ಕಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿ

ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅವರ ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಈ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸಿದಾಗ ಹೊಸದಾಗಿ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವ ಕಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಏನು ಸಂದೇಶ ತಲುಪುತ್ತದೆ ? ಆದುದರಿಂದ, ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ತಾವು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ತಂತಮ್ಮ ಆಸನಗಳಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್‌ರವರೆ ತಾವು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು. ನಿನ್ನೆ ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತು ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಹೊಸದಾಗಿ 79 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನಾನು ಬೋಪಯ್ಯನವರನ್ನು ಕರೆದೆ. ನಾನು ಬೋಪಯ್ಯನವರನ್ನು ಕರೆದಾಗ ತಾವು ಹೊರಗಡೆ ಹೊರಟಿರಿ, ನೀವು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರು ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರದ್ದು ಅದಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ನನ್ನದೇನೊ ಮೀಟಿಂಗ್ ಇತ್ತು. ನಾನು ಎದ್ದು ಹೋಗುವವರೆಗೆ ತಾವು ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ ಇದನ್ನು ಕನ್‌ಕ್ಲೂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪುನಃ ರೀಓಪನ್ ಮಾಡಬೇಕಿದ್ದರೆ ಈ ಹೌಸ್ ರೀಓಪನ್ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೌಸ್ ಇದನ್ನು ರೀಓಪನ್ ಮಾಡಲಿ, ಎರಡು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ ನಾನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

(ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅಗೌರವರಲ್ಲ, ತಾವು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು, ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಗೌರವವಿದೆ.

(ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಗೌರವವಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ? ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕು, ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಡಾ॥ ವೀರ ಬಸವಂತರೆಡ್ಡಿ ಮುದ್ನಾಳ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, I rise objection if you give chance to anybody today. ತಾವು ಮತ್ತೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಮಾನತಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ನನ್ನ objection ಇದೆ.

(ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಬಾವಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು)

ಡಾ॥ ವೀರ ಬಸವಂತರೆಡ್ಡಿ ಮುದ್ನಾಳ್ : ನಮ್ಮ objection ತಿಳಿಸಲು ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. I object very seriously. Nobody else can speak now except the Chief Minister.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ, ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ, ನಿನ್ನೆ ಇವತ್ತೇ ಕೊನೆ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ 11.30ರವರೆಗೆ ಈ ಸಭೆ ನಡೆದಿದೆ. ನಿಮಗೆ ನಿರಾಕರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ನನಗೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಬಾವಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಕಪ್ಪು ಎಲ್ಲಿ ಬಂತು ! ಚುಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಬಂತು ! ಯಾರೂ ನಿರಾಕರಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನರು ಐದು ಆರು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಜನರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೂ ನಿರಾಕರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ, ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ತಮ್ಮ ಹಿರಿತನದ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಗೌರವವಿದೆ. ಈ ಸಭೆ ಇದನ್ನು ರೀಓಪನ್ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದರೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

(ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಬಾವಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ, ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ.

(ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಗೌಡ (ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಿನ್ನೆ ಮಾತನಾಡಲು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟರೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ, ಈಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಅವರ ಸಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ನಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

(ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ವೆಲ್‌ನಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು)

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ : ತಾವು ಮಾತನಾಡಿದಮೇಲೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು, ಬೇಕಾದರೆ ತೆಗೆದು ನೋಡಿ.

(ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು)

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಕೆ. ಪಾಟೀಲ್ (ಕಾನೂನು ಹಾಗೂ ಸಂಸದೀಯ ಸಚಿವರು) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಗೌರವಾನ್ವಿತ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಕಡತಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಯಾರ್ಯಾರು ಏನೇನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದು ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್‌ರವರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ವೈಜನಾಥ್ ಪಾಟೀಲರಾಗಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಾಗಲಿ ಅದು ಯಾವುದು ಕಡತಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಅದನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ, ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ.

(ಮಾನ್ಯ ವೈಜನಾಥ್ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು)

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ : ಮಾನ್ಯ ವೈಜನಾಥ್ ಪಾಟೀಲರೆ, ನಿನ್ನೆ ನೀವು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಿರೀರಲ್ಲಾ, ಆಗಲೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.